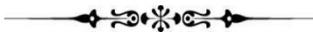

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ
ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
STUDY FORMAT RECREATIONAL ELDERLY IN TAMBON AO NANG,
AMPHOE MUEANG KRABI PROVINCE

¹ต่อสกุล สกุลสิริชาติ
¹Torsakul Sakulsirichart

¹มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกระบี่, ประเทศไทย
¹National Sports University Krabi Campus, Thailand

¹bcpt010919@gmail.com

Received : March 4, 2023; **Revised** : March 28, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed Method Research) มีวัตถุประสงค์
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง
อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดกิจกรรม
นันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 3. เพื่อศึกษาทิศทางการจัด
กิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า 1.
ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับ
ผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีส่วนในการกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ
การวางแผนและการตัดสินใจ และการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย 2. ผู้สูงอายุมีความพึง
พอใจกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพึง
พอใจการกำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหาหลักสูตร และด้านโปรแกรมการจัดกิจกรรมนันทนาการ
สำหรับ 3. ทิศทางการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุสำคัญประกอบด้วย การกำหนดแผน
แม่บทและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน นำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ
ความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายนักนันทนาการมืออาชีพให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่าง
กว้างขวาง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, กิจกรรมนันทนาการ, ผู้สูงอายุ, ผู้นำชุมชน, ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหาร
ภาครัฐ

¹ อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกระบี่

Abstract

The purposes of this research were to; This research is a mixed method research with the objectives: 1. to study community participation in organizing recreational activities for the elderly in Ao Nang Sub-district, Mueang District, Krabi Province; 2. to study the satisfaction of the elderly. 3. To study the direction of organizing recreational activities for the elderly in Ao Nang Sub-district, Mueang District, Krabi Province. The results showed that 1. Community leaders, local administrators and government executives Overall participation in recreational activities for the elderly was at a high level. In particular, it plays a part in determining the expected results. planning and decision making and setting objectives and goals 2. The elderly were satisfied with recreational activities for the elderly as a whole in the highest level. Particularly satisfied with setting course content objectives. and the program of recreational activities for 3. Directions for organizing recreational activities for the elderly are as follows: Formulation of a master plan and clear operational goals Bring innovation to work in line with the needs of the community sustainably. Creating a wide network of professional recreational players working together

Keywords : Participation, Recreational Activities, Elderly People, Community leaders, local Administrators Government Executive.

บทนำ

ประชากรสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ข้อมูลจากการสำรวจประชากรในประเทศไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งประเทศ 66.56 ล้านคน เป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.83 ข้อมูลโครงสร้างประชากรของประเทศไทย ปี 2558 -2573 แสดงให้เห็นว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ “สังคมสูงวัย (Aged society) และในอีก 10 ปี ข้างหน้า จะเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Completed aged society) กรมพลศึกษา (2563:1)

คณะกรรมการผู้สูงอายุ (2553) ปฏิญญาผู้สูงอายุ พ.ศ. 2542: 3) ข้อที่ 6 กำหนดไว้ว่า ผู้ที่สูงอายุควรมีบทบาทและส่วนร่วมกิจกรรมของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการร่วมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกันและกับบุคคลทุก นอกจากนี้ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) และฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552: 29-30) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ผู้สูงวัยเป็นหลักชัยของสังคม ”

สมบัติ กาญจนกิจ, (2557 : 126) ได้กล่าวว่า ความสุขอย่างหนึ่งที่คนมักแสวงหาก็คือ การมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งนี้ก็เพราะว่าการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้ เพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคมต่างพึ่งพาอาศัยกันและต่างต้องมี

บทบาทภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามวาระโอกาสที่มาถึง การมีส่วนร่วมคือ การร่วมมืออย่างจริงจัง ทุกฝ่ายมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ตัดสินใจ คิดค้นปัญหา ร่วมลงหุ้น และรับผลประโยชน์ตอบแทน ร่วมปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล และดำเนินงานต่างๆในสังคม ตลอดจนจนถึงการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมด้วย

แผนนันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) กล่าวไว้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการ เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้คนทุกเพศทุกวัยได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม

กำโชค เผือกสุวรรณ (2559:5) ได้กล่าวว่า ความสำคัญ ของนันทนาการ ประชากรของชาติใดมี สุขภาพ กาย สุขภาพ จิตดี ย่อมเป็นที่พึงประสงค์ ของประเทศชาติ นั้นเพราะประชาชนมี คุณภาพ ในการ พัฒนาประเทศไปสู่สภาพมั่นคง ไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจ ทางการศึกษา ทางการเมือง ทางทหารก็ตามต้อง อาศัย องค์ประกอบปัจจัยทรัพยากร การบริหาร มาดำเนิน การทั้งนั้น ซึ่ง ทรัพยากร บริหารสำคัญ ที่สุด คือ “คน” หรือประชากร ฉะนั้นประชากร ต้องมีคุณภาพเท่านั้น จึงจะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนา ชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอมือเือง จังหวัดกระบี่ เป็นองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่ต้องดูแลรับผิดชอบประชากรทั้งสิ้น 14,239 คน จำแนกเป็น ชาย 6,962 คน หญิง 7,277 คน จำนวนครัวเรือน 13,417 การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มี นักท่องเที่ยวจากนานาประเทศและวัฒนธรรมสมัยใหม่ เข้ามาในพื้นที่

ปัญหาสำคัญ ผู้สูงอายุคือ ต้องมีการปรับตัวเข้าหา สิ่งแวดล้อมทนายภาพ ในหลายๆ รูปแบบ และยังมีปัญหาอื่นๆตามมาอีกมากมาย เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านความรู้ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาด้านค่านิยมที่เปลี่ยนแปลง และปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว เป็นต้น ส่งผลให้ ผู้สูงอายุเกิดความเครียด และอาจส่งผลต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ ได้ ในอนาคต การเข้าร่วม กิจกรรม ด้านการกีฬา นันทนาการ ผู้สูงอายุ ทางหน่วยงานรัฐเป็นคนจัดและ ดำเนินการให้ อาจจะไม่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมอย่างแท้จริง

ซึ่งจากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุใน ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือเือง จังหวัดกระบี่ เพื่อค้นหา และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา อุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรม นันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการและ เกิดประโยชน์แก่ผู้สูงอายุในชุมชน อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือเือง จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือเือง จังหวัดกระบี่

3. เพื่อศึกษาทิศทางการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ในเขตพื้นที่ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 1,047 คน กับกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ จำนวน 367 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่าง 187 คน กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ จำนวน 180 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน (Yamane, 1973 อ้างใน อธิรุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั้งสิ้นจำนวน 12 คน ได้แก่ ผู้บริหาร นักวิชาการ นักพัฒนาชุมชน ประธานชมรมผู้สูงอายุ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Questionnaires) มีลักษณะการตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ไตคาคัดชั้นความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์การวิจัย มีความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) จำนวน 30 คน ใช้สูตรการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, L.J. ,1951)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการจัด สนทนากลุ่ม (Focus group)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว นำมาเรียบเรียงแล้วมาแยกแยะ จัดหมวดหมู่ข้อมูลใดแตกต่างกัน ข้อมูลใดควรอยู่ด้วยกัน การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ

3.1. สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อการอธิบายถึงลักษณะของข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2. สถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Fisher's least significant difference)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed Method Research) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ สำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ระดับการมีส่วนร่วม (n = 180)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	3.87	0.43	มาก	3
ด้านการดำเนินการและการปฏิบัติการ	3.85	0.43	มาก	4
ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ	3.91	0.46	มาก	2
ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับตามแผนส่งเสริมโปรแกรมนันทนาการ	3.95	0.43	มาก	1
รวมทุกด้าน	3.89	0.38	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมรายด้านจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับตามแผนส่งเสริมโปรแกรมนันทนาการ รองลงมาคือด้านการเสนอความคิดการวางแผนและการตัดสินใจ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

2. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ (n = 187)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านวัตถุประสงค์	4.38	0.44	มากที่สุด	1
ด้านโปรแกรมการจัดกิจกรรมนันทนาการ	4.26	0.42	มากที่สุด	3
ด้านบุคลากรในการดำเนินการจัดกิจกรรมนันทนาการ	4.20	0.49	มาก	4
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	4.33	0.39	มากที่สุด	2
ด้านสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ	4.16	0.42	มาก	5
รวมทุกด้าน	4.27	0.37	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรายด้านจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ด้านวัตถุประสงค์ รองลงมาคือด้านเนื้อหา และด้านโปรแกรมการจัดกิจกรรมนันทนาการ ตามลำดับ

3. ทิศทางการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย

3.1.1 คณะทำงานระดับชุมชนควรมีเป้าหมาย มีความพร้อม และมีแนวทางในการจัดกระบวนการแผนนันทนาการชุมชนที่ชัดเจน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ตัดสินใจดีกว่าจะเข้าร่วม

3.1.2 สร้างวัฒนธรรมและนันทนาการมืออาชีพให้แพร่หลายในชุมชน ยึดหลักความมีศักดิ์ศรีและศักยภาพของประชาชน และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้มากที่สุด

3.2 ด้านการดำเนินการและการปฏิบัติการ

3.2.1 การพัฒนาชุมชนจะต้องตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน จากการริเริ่มของประชาชนและเริ่มจากโครงการง่ายไปสู่โครงการที่ยากขึ้นตามลำดับ

3.2.2 ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานนันทนาการในทุกระดับและควรดำเนินการสร้างเครือข่าย ทั้งระดับ ชุมชน ระดับภาค และระดับชาติ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนด้วยกัน

3.3 การเสนอความคิด การวางแผน การตัดสินใจของชุมชน

3.3.1 มีการจัดทำแผนแม่บท ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม โดยเน้นให้ชุมชนต้องพึ่งพาตนเองได้ และมีเขียนแผนการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรกำหนดแผนระยะสั้น ระยะกลางระยะไกลและระบุวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ

3.3.2 การมีส่วนร่วมของหน่วยงานจะต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย การให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมจะต้องระบุลักษณะของกิจกรรมว่ามีรูปแบบและลักษณะอย่างไร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถตัดสินใจได้ว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

3.4. ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับตามแผนส่งเสริมโปรแกรมสนับสนุนการ

3.4.1 เพื่อพัฒนาส่งเสริมโปรแกรมสนับสนุนการทำให้คนให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาโปรแกรมสนับสนุนการในชุมชนของตนเอง

3.4.2 ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการดำเนินชีวิตตามระบอบประชาธิปไตยโดยมีโปรแกรมสนับสนุนการเป็นสื่อในการส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล ให้แต่ละคนนำเอาความสามารถในตัวเองออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์

3.5 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

3.5.1 เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยนันทนาการ และเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจนเป็นวิถีชีวิต

3.5.2 เพื่อส่งเสริมการสร้างและพัฒนางานความรู้ นวัตกรรมด้านนันทนาการตลอดจนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย นำไปสู่การพัฒนาการนันทนาการอย่างยั่งยืนและ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการนันทนาการให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีส่วนในการกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ การวางแผนและการตัดสินใจ และการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย นั้นเป็นเพราะว่าการบริหารการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ ได้ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม ในการ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงาน ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้รับทราบและมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ การศึกษาของ วรารวรรณ ฐาปนธรรมชัย และกมลพร สอนศรีอั้งใน ฤทธิชัย แกมมาและสุภัชชา พันเลิศพาณิชย์ (2559: 120) ที่ระบุว่า กลยุทธ์การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบไปด้วย 1) กลยุทธ์การส่งเสริมสร้างการประชาสัมพันธ์เชิงรุก 2) กลยุทธ์การส่งเสริมสร้างความรู้แก่ประชาชนเพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน 3) กลยุทธ์การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ และ 4) กลยุทธ์การสร้างจิตสำนึกการให้บริการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน

2. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือด้านวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านโปรแกรมการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561 – 2565) ในรูปแบบต่าง ประกอบด้วยยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่ การปฏิบัติ ในด้านต่างๆ และมีการติดตามและประเมินผล โดยมีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบไปด้วย 1).ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2). ด้านการกีฬา นันทนาการ 3). ด้านส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4). ด้านการสาธารณสุข 5). ด้านการสังคมสงเคราะห์ (องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565)

3. ทิศทางการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ จากการศึกษาพบว่า ทิศทางการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุสำคัญประกอบด้วย การกำหนดแผนแม่บทและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน ที่สำคัญคือให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนการดำเนินชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย นำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน การสร้างเครือข่ายนันทนาการมืออาชีพให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นไปตามหลักการและทฤษฎีของการจัดกิจกรรมนันทนาการ ที่ว่าการจัดกิจกรรมนันทนาการจะต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ บุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องความชอบและความถนัด นอกจากนี้การเลือกกิจกรรมนันทนาการยังต้องคำนึงปัจจัยองค์ประกอบหลายๆด้าน มาร่วมกัน โดยการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงาน องค์กร เช่นภาครัฐ เอกชน ประชาชน ชุมชน ฐานะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับข้ออธิบายของ อำพล ชะโยมชัย และคณะ (2560) ที่ว่าการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของนันทนาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงโปรแกรมนันทนาการที่จะนำมาใช้ประโยชน์ จัดหาบุคลากรและนักจัดกิจกรรมนันทนาการมืออาชีพ เนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องดีเหมาะสมกับวัยและสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความแรงบันดาลใจ และความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุให้ประสบความสำเร็จ จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะได้รับ ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ ตลอดจนจัด

เนื้อหาและกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ ตลอดจนการดำเนินชีวิตตามระบบประชาธิปไตย นอกจากนี้จะต้องนำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างยั่งยืน อีกทั้งมีการสร้างเครือข่ายนันทนาการมีอาชีพให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างกว้างขวาง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพลศึกษา (2563). รายงานวิจัยการพัฒนารูปแบบกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <https://www.dpe.go.th/research-files-431891791792> สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2563
- _____. (2563). แผนพัฒนาการนันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2560 – 2564) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <https://www.dpe.go.th/manual-preview-412991791793> สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563
- กำโชค เผือกสุวรรณ (2559). *ผู้นำนันทนาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองสวัสดิการสงเคราะห์ (2542). *ปฏิญญาผู้สูงอายุ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม(ออนไลน์)* แหล่งที่มา https://www.dop.go.th/download/laws/law_th_20152309154750_1.pdf สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*.อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.d Compeny.
- ฤทธิชัย แกมมาและสุภัชชา พันเลิศพาณิชย์ (2559). *รูปแบบการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย ตำบลสันกลาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงราย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ จังหวัดเชียงราย*
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2557). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง (2562). (ออนไลน์) แหล่งที่มา www.aonang.go.th/index.php) สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2563
- อำพล ชะโยมชัย,ปิยะวัน เพชรหม,และคณะ (2563).*นันทนาการในคนไทยสูงอายุ: การสนับสนุนแรงจูงใจ ความพึงพอใจ และมุมมองด้านประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการ บทความวิจัย วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2563): 180 (ออนไลน์) แหล่งที่มา* http://grad.vru.ac.th/meeting_board/Meeting%2011-2563/4.12.pdf

